

Van 16 december 2019 tot en met 13 januari 2020 is de algemene maatregel van bestuur opengesteld voor internetconsultatie. Deze internetconsultatie heeft 21 reacties opgeleverd. Het merendeel van de reacties (13) is afkomstig van (oud)leraren en rekencoördinatoren in het voortgezet onderwijs. 4 reacties waren afkomstig van docenten in het mbo. Daarnaast heeft een belangenorganisatie gereageerd (2 reacties). De overige reacties (2) zijn afkomstig van individuele burgers.

Schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde

Uit de reacties blijkt in de meeste gevallen dat er zorgen zijn over de voorgestelde maatregelen met betrekking tot het schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde. Deze zorgen zijn tweeledig. Enerzijds merken respondenten op dat er bij een schoolexamen rekenen grote verschillen kunnen optreden tussen scholen, waardoor het voor het vervolgonderwijs niet helder is wat het rekenniveau van een leerling is. Anderzijds baart ook de positie van het schoolexamen in de uitslagbepaling een aantal respondenten zorgen. Doordat het cijfer niet zal meewegen in de zak-slaagbeslissing en op een bijlage bij de cijferlijst zal worden vermeld, vraagt men zich af of er hierdoor wel voldoende aandacht zal blijven voor rekenen.

Het belang van goede rekenvaardigheden is met de voorgestelde maatregelen uiteraard niet verdwenen. De voorgestelde maatregelen vormen het resultaat van een afweging tussen aan de ene kant het ontbreken van (politiek) draagvlak voor de centrale rekentoets en aan de andere kant de wens om de rekenvaardigheden van leerlingen die geen eindexamen afleggen in wiskunde op peil te kunnen houden. Het schoolexamen rekenen telt niet mee in de uitslagbepaling – dat zou immers een verzwarende betekenen voor de profielen zonder wiskunde ten opzichte van de rekentoets – maar wordt wel zichtbaar gemaakt voor het vervolgonderwijs, op een bijlage bij de cijferlijst. Daarmee wordt beoogd een werkbare middenweg te creëren voor de leerling, de vo-school en het vervolgonderwijs. De kwaliteit van het schoolexamen staat of valt met de inzet van scholen. Dit geldt niet alleen voor rekenen, maar ook voor andere vakken en onderdelen die alleen met een schoolexamen worden afgesloten. Scholen zullen zich er dan ook voor moeten inspannen om een kwalitatief goed schoolexamen rekenen voor leerlingen zonder wiskunde te maken. Hiervoor zijn diverse hulpmiddelen beschikbaar, waaronder een itebank en een handreiking.

Leerlingen met dyscalculie

In de consultatie is gevraagd welke mogelijkheden er na het afschaffen van de centrale rekentoets zijn om aanpassingen te doen voor leerlingen in vmbo-bb en leerlingen met dyscalculie. Met het afschaffen van de centrale rekentoets verdwijnt tevens de zogeheten 2A-toets. Deze toets bood voor leerlingen in vmbo-bb een licht vereenvoudigde versie van de 2F-toets. 2A is echter geen referentieniveau en als zodanig kunnen er geen schoolexamens 2A worden gemaakt. Wel kunnen scholen differentiëren in bijvoorbeeld het aantal toetsen en de toetsvormen om tegemoet te komen aan de capaciteiten van minder vaardige leerlingen. De 2(A)ER en 3ER toets verdwijnt ook. Deze toets was een aangepaste toets voor leerlingen met ernstige reken- en wiskundeproblemen en dyscalculie (ERWD). Deze toets was van een gelijk niveau maar sloot door de aangepaste toetsvorm beter aan bij de behoefte van leerlingen met ERWD problematiek. Scholen kunnen dergelijke aanpassingen ook doen in het schoolexamen voor leerlingen met deze problematiek.

Verdwijnen centrale rekentoets

Een kleine minderheid (3 reacties) is positief over het feit dat de centrale rekentoets verdwijnt. Deze respondenten geven aan dat er voldoende mogelijkheden zijn om in wiskunde en andere vakken de rekenvaardigheden van de leerlingen te onderhouden. Anderen geven echter weer aan dat hun beeld is dat het resultaat voor wiskunde geen goede afspiegeling biedt van de rekenvaardigheden van leerlingen.

De centrale rekentoets bleek in de afgelopen jaren echter niet het juiste middel om de rekenvaardigheden van leerlingen te meten. Met onder andere de voorgestelde maatregelen uit deze algemene maatregel van bestuur wordt voorzien in een tussenoplossing tot aan de curriculumherziening.